

ZIGMAS I. GURA

GEORGE BERNARD SHAW

G. B. S. — filosofas, politikas, istorikas, kritikas ir rašytojas

Taip trumpai jį visam pasauliui papratę žymėti.

Shaw, George, Bernard, 1856 — 1950, savo kūrybinės evoliucijos teorija skelbė, jog „gyvybės jėga“, kuri grumiasi su medžiaga, galiausiai laimės, ir žmogus taps antžmogiu.

Shaw kūrybinę evoliuciją kelia į aukštumas, kaip tikrą XX amžiaus mokslinę religiją. Valios sukaupimas, nuolatinis sąmoningas ar nesąmoningas tvirtinimas „aš noriu“, kurio dėka, esą, žuvis pagaliau išmoko kvėpuoti oru, ar žirafo norėdamas ir stengdamosi pasiekti medžių viršūnių pačius švelniausius, glėžniausius lapelius išgijo ilgus kaklus, ir gyvuliai, stengdamiesi, kad ir miglotai suprasti pasaulį „pagimdė“ žmogų. Ir priešingai, kurtis turėjęs akis, bet nesinaudojęs, neteko akių. Bet jei jūs neturite akių, vienok norite matyti ir visą laiką stengiatės matyti, jūs išgyjate akis.

Panašiai juk ir vaikas ant grindų puldinėdamas, nusirdamas, krisdamas, ropodamas ant kelių ir vėl ir vėl bandydamas, pradeda vaikščioti stačias. Pavyzdžiui, katė, kuri vis užsoka ant valgių prikrauto stalo ir nors šimtą kartų ją nunesi, ji vėl ir vėl užsoka. Esą, ši mistinė idėja tai ir yra gyvybės jėga. Ji yra tikrasis Dievas, kuris pats keičiasi, pagal jo naujai išvystytas aukštesnes gyvybės formas.

Shaw prisimena ir bandą paimti ir kitų samprotavimus. Esą, jau prancūzų gamtintinikas Lamarck organinės evoliucijos teorija, išdėstyta 1809 m. veikale Philosophic Zoologique, yra taip pat išreiškęs, jog vyksta mūsų nepastebimas visuotinis nuolatinis keitimasis.

1802 m. ir vokiečių biologas Treviranus irgi yra pareiškęs, jog kiekvieną gyvybę būtybę glūdi jėga, hegalingam formų įvairumui. 1794 m. Erasmus Daron, Charles senelis rašė: „Pasaulis evoliucionavo, nesukurtas — tai iškilo po truputį iš mažo pradžios ir didėjo veikloj elementinių jėgų įsikūnijusių savyje, tokiu būdu visa ir išaugo, o neatsirado pagal Aukščiausiojo tarlą žodį.

Empedocles 5 amžių prieš Kristų buvo evoliucijos šalininkas. Net Aristotelis, stoikas ir Lukrecijus bandė svarstyti evoliucijos idėją, o kas žino, gal ir dar anksčiau jau buvo sielotasi šiuo klausimu.

Shaw pritarė ir Bergsonui (1859 — 1914). Pastarasis teigė, jog būtis savo pagrinde yra gyvybės vyksmas, kuris pats yra kūrybinė evoliucija. Bergsonas žmoguje skiria svarbią rolę greta proto ir intencijai. Intencija — nujautimas gal kaip žmogaus gyvuliškojo laikotarpio palikimas. Bergsonas irgi tvirtino, jog vyksta nuolatinis naujų formų kūrimas.

Katalikų bažnyčia apie 1500 metų draudė svarstyti evoliucijos idėją, panašiai, kaip draudė visą tą laiką ir Ptolomėjaus kvailios sistemos kritiką. O tai liečia ne tik žmogų.

Nuolatinis keitimasis ir amžinas gyvenimas aplink. Štai kad ir vienos ląstelės gyvūnai — ameba ir paramecium — niekada nemiršta. Jie kiek senstels, dalinasi į dvi naujas pajaučijusias ląsteles ir tokiu būdu gyvena toliau. Evoliucijos

mokslui paremti mokslininkai nurodo lašišą (salmon, lachs), kuri kiekvieną kartą pajėgia padėti net 28 milijonus kiaušinėlių, iš kurių išsirėta lašišos, dažnai labai skirtingos vieno nuo kitos.

1906 m. aš buvau penkiasdešimties metų ir tuomet aš parašiau savo nuomonę dėl evoliucijos veikalė „Žmogus ir Antžmogis“.

1920 m. jau nors ir keturiasdešimt metų mano visuomeniško darbo kaip socialistas, dejas, ir dabar aš vis dar abejoju, ar žmogiškas gyvulus pajėgs išspręsti visas iškilančias socialines problemas, arba kitaip jo vadinamą civilizaciją. Ir čia kaip visad Shaw prasiveržia savo įgimtu teperamentu. Istorinis dramatis jis rašo su ryškiomis dabarties aluzijomis.

Ir prof. Bruun, analizuodamas XIX amžių, pastebi, jog Shaw parodė savo sugebėjimą padaryti socializmą pavojingum, rašant kūrinius nuotaikingai, linksmai ir tyčiodamas. Pats Shaw „Žmogus ir Antžmogis“

pasisakė, jog jis kol pajėgus suprasti, kaip turi būti geriau, tol jis negalys būti ramus: jis tol kovosias tai įgyvendinti ar bent paruošti kelią kitiems kovoti. Tai yra mano, Shaw, gyvenimo įstatymas. O būdas įgyvendinti: tikrovę pavadinti savo vardu, paprastai, ir ką aš rimtai apsvarstęs, išspręsti linksmai, kiekvieną išjuokdamas, teisybei laimėti. Dabar senatvėje, kai jau jėgos mažėja, turiu vilties, jog jaunimas supras mano parabolę. — kitai, perkeltinės prasmės posakis — ir tęs pažangą.

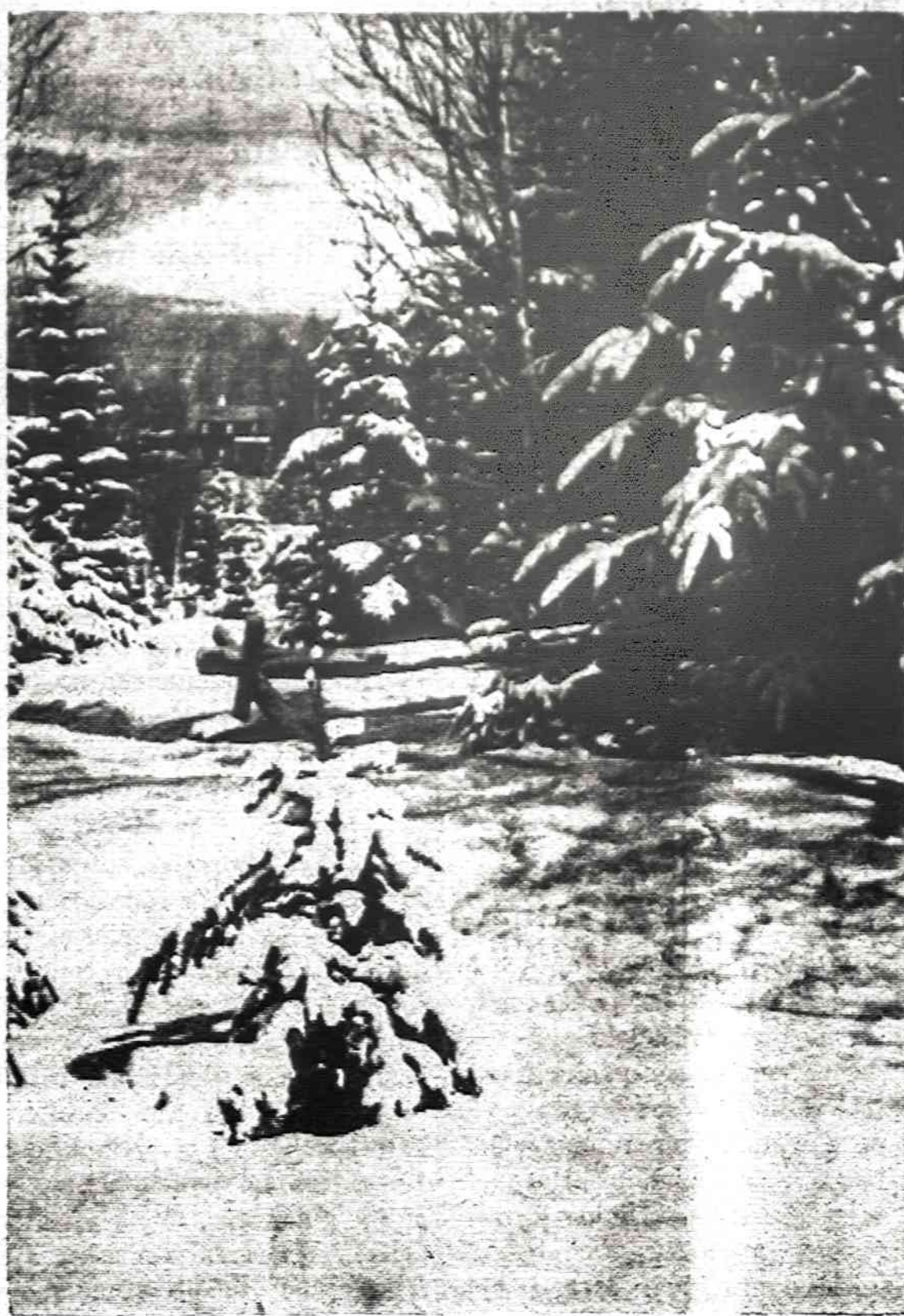
Shaw puolė visuomenines negeroves: švietimo varžtus, militarizmą, valdžią, kad ant kapitalistinio pavardžio, skurdą, kuris pasak jo, yra blogiausias nusikaltimas, prostacija, pajuokė gydytojų profesiją, ir savo tautiečių aistrą būdą. Esą mūsų įstatymai padarę įstatymą neįmanomą, mūsų laisvės sunaikina beklankia laisvė, mūsų nuosavybė yra organizuotas plėšikavimas, mūsų išmintis įgyvendinama nepatyrusiu ar blogai patvrusiu asilu, mūsų jėga yra bailių ir silpnulių rankose ir mūsų garbė klaidinga visais atžvilgiais.

Visa kapitalistinė sistema, su savo miesioniška morale, yra žmogaus prostitucija. Visą gyvenimą diktatoriškai su manim elgiasi kiaušės, kurie turi sunkų tik pinigams gauti ir galvoja, kad pasaulis žus, jei tikti gaus valdžią. Drašos neteikti reikią mirtį. Taip pat lygu palaidot visą viltis šiame „piktų beždžionių“ pasauly.

Autorius, kūrėjas, yra kūrybinės evoliucijos įrankis. Suprasti save ir savo vietą veikloj, pagal tai, ką jis savo mažas asmenybė labai smarkiai smerkia. Tai yra tikras gyvenimo džiaugsmas — būti visatos jėga, o ne karštiligės apstėtas savimeilės kvailys pilnas aimanavimų ir skundų.

Visa švietimo sistema vien tik melas. Mokytojai, kurie panorėję tinkamai visa ką dėstyti, greit pasijustų be darbo gatvė, o gal ir kalėjime, apkaltingas maištavimų prieš ekspluatatorius.

Aš pastebėjau, jog geriausiai kuklūs žmonės, neprieklausa jokiai religijai, bailūs. Jie nustelbiami ir išnaudojami ne tik godžiai ir dažnai pugal-

PIRMASIS SNIEGAS

dytojai mus nepakenčiamai prispaudžia, sudeginti jų namus ir sudraskyti juos pačius į gabaliukus.

Tai yra nepatenkinama. Padorūs žmonės niekuomet netiesis į jais niekaip kitaip, kaip tik juos nustelbiami ir išnaudojami. Valdžia ir eksploatacija tokiomis aplinkybėmis yra artimose santykiuose ir pats pasaulis, pagaliau, valdomas suvaikėjusių driskų, bandių.

Tie, kurie nesutinka su jais, tai yra neatsisako to, už ką jie persekiojami, pasitaikius progai, ir nužudomi. Be to, jie atsiduria ir skurde, jei jiems trukšta specifinių sugebėjimų uždarbiauti.

Jeį žmogus nepajėgus išspręsti savo specialių problemų, nesuras priemonių išsigelbėti, tai nereiškia, jog ir nebus priemonių rasta. Jėga, kuri pagaminu žmogų, kai pasirodė, kad beždžionė nėra tinkamas kūrėjas įvykdyti atitinkamus uždavinius, gali vėl pagaminti tvartinį didesnio kūrybingumo neįvykdyti atitinkamus uždavinius žmogus, nes, aiškėja, jog žmogus nėra idealus padaras. Gamta gali bandyti atlikti vėl naują eksperimentą.

Is pat mažens Shaw jautri ir turtinga, ir tuo pačiu nuoširdi asmenybė buvo skaudžiai gyvenimo paliesta, — ilgą laiką skurdo, vėliau daug kartų tekdamo pasiūsuoti iš įvairių darboviečių, ir jo tikroji žmogiška vertė matosi, kaip tik iš to, kad užuot pasauliui už tai keršijęs, kaip pasielgė Leninas kerštu už brolių, o Hitleris kerštu už dukterėčią kovoją dėl to, kad pasaulis pasidarytų geresnis ir taip skaudžiai savo vertingiausių vaikų nebežeistų. Esą, visi žmonės svetimi ir priešai, išskyrus tuos, kuriuos mes mylime. Jo pavaizduotas Cezaris sugebėdavo įgyti draugiškumą kiekvieno, net šunų ir vaikų. Jo gerumas ir malonumas įgimtas. Cezary Shaw pavaizdavo save. Shaw laikė save bedieviu ir socialistu ir tai priešams pakako paskelbti jį komunistu. Iš tikrųjų, Shaw pasisakė net prieš revoliucijas ir perversmus.

Komedijoje „Obuolių vežimas“ jis sako: Tai yra pirminis atsakymas, kad visuomet būdami milžiniško daugumo, mes galime, jeigu val-

dytojai mus nepakenčiamai prispaudžia, sudeginti jų namus ir sudraskyti juos pačius į gabaliukus.

Tai yra nepatenkinama. Padorūs žmonės niekuomet netiesis į jais niekaip kitaip, kaip tik juos nustelbiami ir išnaudojami. Valdžia ir eksploatacija tokiomis aplinkybėmis yra artimose santykiuose ir pats pasaulis, pagaliau, valdomas suvaikėjusių driskų, bandių.

Tie, kurie nesutinka su jais, tai yra neatsisako to, už ką jie persekiojami, pasitaikius progai, ir nužudomi. Be to, jie atsiduria ir skurde, jei jiems trukšta specifinių sugebėjimų uždarbiauti.

Jeį žmogus nepajėgus išspręsti savo specialių problemų, nesuras priemonių išsigelbėti, tai nereiškia, jog ir nebus priemonių rasta. Jėga, kuri pagaminu žmogų, kai pasirodė, kad beždžionė nėra tinkamas kūrėjas įvykdyti atitinkamus uždavinius, gali vėl pagaminti tvartinį didesnio kūrybingumo neįvykdyti atitinkamus uždavinius žmogus, nes, aiškėja, jog žmogus nėra idealus padaras. Gamta gali bandyti atlikti vėl naują eksperimentą.

Is pat mažens Shaw jautri ir turtinga, ir tuo pačiu nuoširdi asmenybė buvo skaudžiai gyvenimo paliesta, — ilgą laiką skurdo, vėliau daug kartų tekdamo pasiūsuoti iš įvairių darboviečių, ir jo tikroji žmogiška vertė matosi, kaip tik iš to, kad užuot pasauliui už tai keršijęs, kaip pasielgė Leninas kerštu už brolių, o Hitleris kerštu už dukterėčią kovoją dėl to, kad pasaulis pasidarytų geresnis ir taip skaudžiai savo vertingiausių vaikų nebežeistų. Esą, visi žmonės svetimi ir priešai, išskyrus tuos, kuriuos mes mylime. Jo pavaizduotas Cezaris sugebėdavo įgyti draugiškumą kiekvieno, net šunų ir vaikų. Jo gerumas ir malonumas įgimtas. Cezary Shaw pavaizdavo save. Shaw laikė save bedieviu ir socialistu ir tai priešams pakako paskelbti jį komunistu. Iš tikrųjų, Shaw pasisakė net prieš revoliucijas ir perversmus.

Komedijoje „Obuolių vežimas“ jis sako: Tai yra pirminis atsakymas, kad visuomet būdami milžiniško daugumo, mes galime, jeigu val-

dytojai mus nepakenčiamai prispaudžia, sudeginti jų namus ir sudraskyti juos pačius į gabaliukus.

pasidarys geras, kankinys, šventasis. (Taip juk buvo ir su Kristum ir su pirmaisiais krikščionimis — kankiniais. ZIG) Orleano Mergelės Drama šita istorinę tiesą kaip tik pavaizdino ir pavaizduoja. Katalikų Bažnyčia ją sudegino ir pati Katalikų Bažnyčia vėliau ją paskelbė šventąja. Iš tikro Orleano Mergelė Joana d'Arc buvo jau pirmoji protestantė ir antžmogis.

Ji klausydama savo vidurinio balso, kuris jai atrodė einaš iš dangaus, iškėlė naują mintį — žmogaus tiesioginę atsakomybę prieš Dievą, tai yra, be žmonių sukurtų organizacijų, pavyzdžiui, bažnyčios tarpininkavimo per išpažintį ir kita. Vėliau vokiečių vienuolis Martynas Liuteris ir pajėgė sukurti naują religiją, paremtą tuo pačiu principu. Bet Shaw ir Liuterio religija ne viskas.

Juk Joana katalikiškos inkvizicijos ugnį mirdama šaukiasi į dangų: „Kada žmonės bus pasiruošę priimti (tai yra suprasti Z. I. G.) savo šventuosius, o, Viešpatie, kada?“ Shaw atsako — tada, kai jie visi bus šventieji, arba kitaip tariant, antžmogiai. Nuo žmogaus į antžmogį veda tas pats kelias evoliucijos, kurios dėka gyvybė žemeje nuo bakterijų per augalus ir gyvulus, pasiekė savo aukščiausią formą — žmogų. Shaw atmetė Darvino materialios atrankos idėją, kaip neracionalios, nehumaniškos tvarkos principą, nes „stipriausių išsilaikymas“ yra, jo nuomone, zoologinė ir kapitalistinė idėja, nevedanti į jokią žmogaus vertę pažangą. Todėl Hitleris su savo naciais ir ypatingai rėmėsi Darvino kovos už būvį ir natūralios atrankos principais.

Shaw, Back to Matuselah pavadindamas naująją žmonių bibliją — aš parašiau tai kaip įšą ir modernią bibliją. — Niekas nepastebėjo, jog intelektualinio sukurio centre yra naują religiją — religingą asmeniu aš laikau tą, kuris pajėgia save priderinti kaip įrankį tikslams visatoj, kuri yra aukščiausias tikslas ir yra pagrindinė evoliucijos jėga — nuolatinis kilimas ir tobulėjimas santvarkoj, jėgoj ir gyvenime.

Faktas, kad tikintysis yra laimingesnis už skeptiką yra mažiausiai tikra, kaip ir faktas, kad girtas žmogus laimingesnis už blaivą. Lengvatikio laimė yra pigi ir pavojinga ypatybė.

Ar kam pasisekė jus bent vienai dienai laimėti Kristaus principais? Nepakanka žinoti, kas yra gera: jūs turite taip ir gyventi.

Verčiau Dievo sostas tuščias, negu jame melagis ar kvailys. Vidutinis žmogus yra netikintis ir nemoksliškas: jis jam kalbėti apie krikėtę ir golfą, turgaus kainas ir politines par-

tytas, bet ne apie evoliuciją arba relatyvumą, dievišką kūno ir kraujo pasikeitimą komunijos sakramente į duoną ir pomirtinį gyvenimą.

Bažnyčios stebuklą (ir senovės riterių) knygų skaitymas Don Kichotą padarė džentelmenu, bet tikėjimas pažodžiui padarė jį kvailiu. Žmogus, kuris mato daiktus, kokie jie yra, yra realistas; filisteris jį pavadintų kvailiu; o idelis — iš pykčio pasiutęs, nes jo slaptos mintys atidengiamos, todėl jis realistą vadinu ciniku, nepadoriu, visuomenės užgadinėtoju, egoistu, nedorėliu, pasileidėliu. Tai išryškinti „Mrs. Warren Profession“ paleistuvybės namų, niekšus ir sukčius paliečiant.

Gyvybės jėga nuolat besikeidama, nuolat bando ir nuolat kuria. Jokia atsiekta gyvybės tobulumo viršūnė jos nepatenkina ir ji nuolat ieško aukštesnių formų. Žmogus yra iki šiol pati aukščiausia (tobuliausia) forma, bet kaip matosi iš tragiškų pasaulinių karų, iš visuomenės idiotiškuo ir savizudybės, žmogus pradeda nebepajėgti išspręsti naujų gyvybės jėgos jam teikiamų uždavinių. Shaw „Žmogus ir Antžmogis“ tai išryškina. „Don Juan pragare“ skyriuje, kalbant su vėliu.

Velnias sako: Žmogus mažą išradęs, kaip gyventi, bet kaip užmūšti... Taikos dalykuose, vadinais, ir medicinoj, žmogus didelis nepavykkelis... Pramonės mašinose teryškūs žmogaus godumas ir apsideidimas, bet ginkluose šviečia visa jo širdis... Kas jo religija? Tai įrankis manęs nekęsti. Kas jo teisė? Tai pateisinimas artimui pakarti. Kas jo dorovė? Tai ponauti ir valgyti kitų uždirbtą duoną. Kas jo politika? Tai arba despotas garbinti, nes despotai moka žmogžudiauti, arba vėsti gaidžių kovas parlamentuose. — kaip katilas puodą yanoja ir patarlė „neklaušk tai neišgirsti melo“. Ta vėliką gi vainikavo teisės, patriotizmo ir pareigų ėjimo idėjomis.

Vieni pavaizdavo Shaw kaip pilną prieštaravimų, kiti — kaip nepastovų, o tretii — dar kitaip. Ne. Shaw aiškus. Shaw pasipiktinęs pasmerkė žmonių, ypatingai politikos, biznio religijos ir karo vadų nesąžiningumą ir palinkėjo, kad mes visi būtume geresni — antžmogiai.

O štai kaip gražiai Shaw apibūdino savo jausmus, išpūdzis ir savijautą klausiant Bethove principais? Nepakanka žinoti, kas yra gera: jūs turite taip ir gyventi.

Verčiau Dievo sostas tuščias, negu jame melagis ar kvailys. Vidutinis žmogus yra netikintis ir nemoksliškas: jis jam kalbėti apie krikėtę ir golfą, turgaus kainas ir politines par-

tytas, bet ne apie evoliuciją arba relatyvumą, dievišką kūno ir kraujo pasikeitimą komunijos sakramente į duoną ir pomirtinį gyvenimą.

Bažnyčios stebuklą (ir senovės riterių) knygų skaitymas Don Kichotą padarė džentelmenu, bet tikėjimas pažodžiui padarė jį kvailiu. Žmogus, kuris mato daiktus, kokie jie yra, yra realistas; filisteris jį pavadintų kvailiu; o idelis — iš pykčio pasiutęs, nes jo slaptos mintys atidengiamos, todėl jis realistą vadinu ciniku, nepadoriu, visuomenės užgadinėtoju, egoistu, nedorėliu, pasileidėliu. Tai išryškinti „Mrs. Warren Profession“ paleistuvybės namų, niekšus ir sukčius paliečiant.

Gyvybės jėga nuolat besikeidama, nuolat bando ir nuolat kuria. Jokia atsiekta gyvybės tobulumo viršūnė jos nepatenkina ir ji nuolat ieško aukštesnių formų. Žmogus yra iki šiol pati aukščiausia (tobuliausia) forma, bet kaip matosi iš tragiškų pasaulinių karų, iš visuomenės idiotiškuo ir savizudybės, žmogus pradedą nebepajėgti išspręsti naujų gyvybės jėgos jam teikiamų uždavinių. Shaw „Žmogus ir Antžmogis“ tai išryškina. „Don Juan pragare“ skyriuje, kalbant su vėliu.

Velnias sako: Žmogus mažą išradęs, kaip gyventi, bet kaip užmūšti... Taikos dalykuose, vadinais, ir medicinoj, žmogus didelis nepavykkelis... Pramonės mašinose teryškūs žmogaus godumas ir apsideidimas, bet ginkluose šviečia visa jo širdis... Kas jo religija? Tai įrankis manęs nekęsti. Kas jo teisė? Tai pateisinimas artimui pakarti. Kas jo dorovė? Tai ponauti ir valgyti kitų uždirbtą duoną. Kas jo politika? Tai arba despotas garbinti, nes despotai moka žmogžudiauti, arba vėsti gaidžių kovas parlamentuose. — kaip katilas puodą yanoja ir patarlė „neklaušk tai neišgirsti melo“. Ta vėliką gi vainikavo teisės, patriotizmo ir pareigų ėjimo idėjomis.

Senovės kinų karalių kapai

F. L. Nesenai Britų Karalystoje Akademijoje Londone ivyko kinų archeologinė paroda, kurios eksponatai nemažiau, kaip 2,000 metų senumo. Patys jdomiausi jų yra Vakarinio Hano dinastijos princų ir princesės karstai, palaidoti specialiuose tuneliuose dar prieš Kristaus gimimą. Kūnai tuose karstuose buvo suvynioti į jado (jade) mineralo plokšteles, sujungtas aukso siūlais. (Jadas yra žalios, mėlynos ar baltos spalvos kristalinių akmuo — kalkių magnezijos silikatas).

Gana įdomi tų karstų atradimo istorija. 1968 m. Kinijos karveiviai visai pripuolamai užtiko tunelį prie Man-chengo, apie 100 mylių nuo Pekingo. Jie pastebėjo jame daug arklų kaulų ir vėžimų liekanų. Toliau jie pateko į didelę patalpą, kurioje buvo pilnai įvairių senovishų brangenybių. Atvykę archeologai nustatė, kad jie yra patekę į kapą, paslėptą giliame tunely. Pasirodė, kad specialiai laidojimi padaryti tunelio lubos nuo žemės drebjimo įkrito ir pro pasidariusią skylę į tunelį pateko karveiviai. Tunelį saugojančios geležinės durys buvo pasilikusios jų užpakaly ir surastos gerokai vėliau.

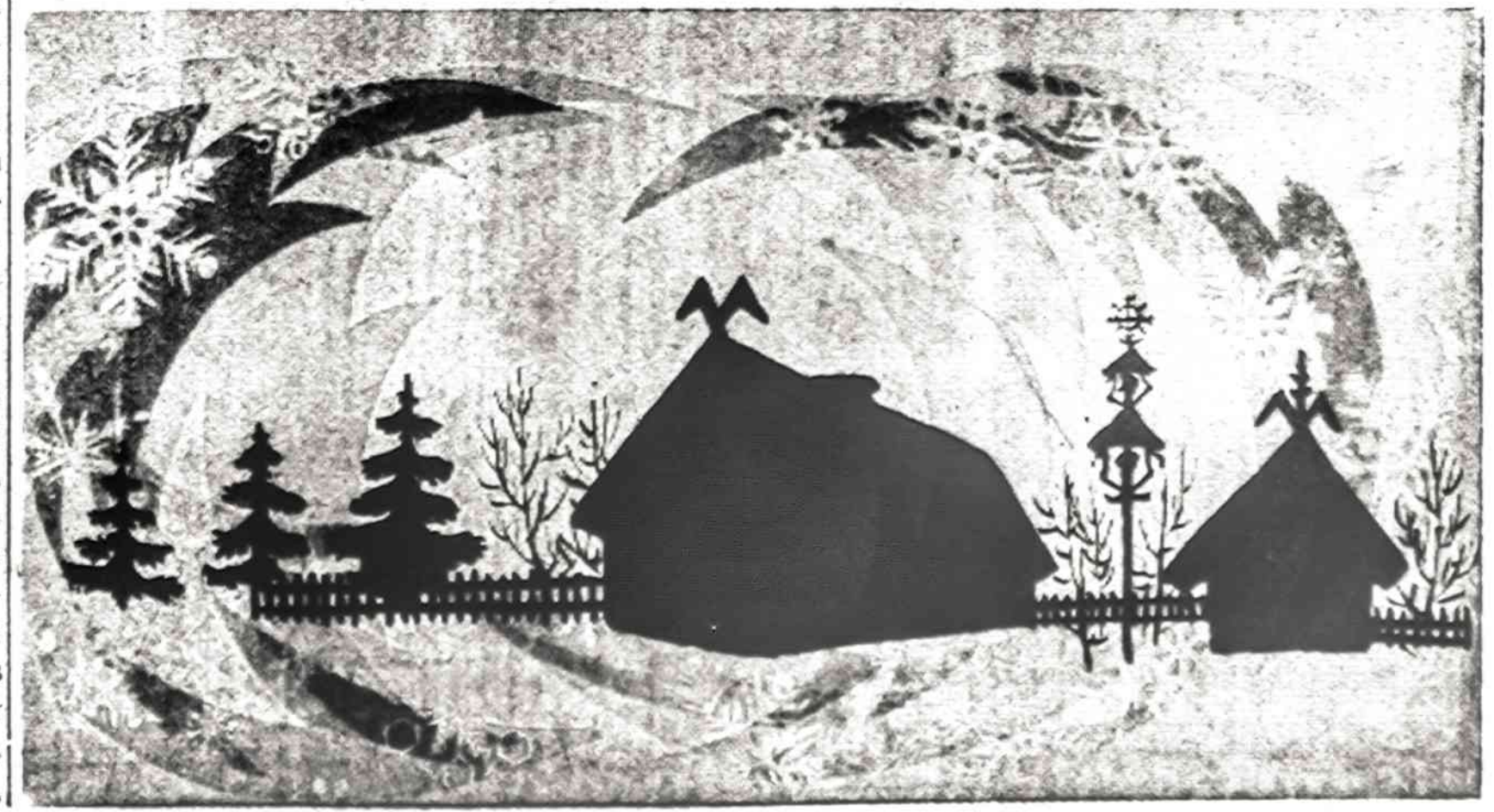
Apžiūrinėjant, buvo surastos geležinės durys į antrą tunelį, visiškai panašų į pirmąjį. Jis taip pat buvo pilnas brangenybių. Abiejų tunelių galuose buvo surastos dar vienos durys, kurios vedė į laidojimo patalpą — kapą. Tuose brangenybėmis išpuoštuose kapuose ir buvo rasti karstai, suvynioti į jado plokšteles.

Dabartiniai Kinijos valdovai nors ir saugoja tas senovės liekanas, bet gero žodžio joms neranda. (Pvz., apie princa Liu Seng, kuris buvo palaidotas viename iš tų jado „kostiumų“, vienas istorikas parašė: „Jis ir jo žmona privertė tūkstančius žmonių statyti tuos požeminius rūmus, surinkti didžiules vertes brangenybes ir sudėti jas kartu su lavonais, kad numirė galėtų jomis džiaugtis“).

● Dėl „tuščio maišo“ spaudoje daugiau trūkšmus, negu dėl premijų paskirstymo.

● J. G. Baergeld (vokietis) pirmas sugalvojo Dada stilių.

Opus 106 paskutinio veiksmo maldą kaip tik elektronų sukuri muzikos paveikslą? Ir visi B. rimti kūriniai vaizduoja vidutinį pergyvenimą, nervų ar dvasios audrą taigi kokias kitą audrą jei ne atominę audrą galėjo ji veikti pasireikšti ciklonine vėjų energija, suteikus jiam tokią pat garbę tarp muzikų, kaip Michael Angelo tarp menininkų.

MANO IR LEVO TOLSTOJAUS ROMANAS

Rašo Levo Tolstojaus žmona

Aš dažnai galvodavau, kad aš niekas to negalės padaryti, ir turu papasakoti viską, ką žinau jeigu aš to nepadarysiu, tai aš apie mūsų santuoką. Iše manęs ku žmonėse paplisis grūbūs anek-

dotai ir įvairūs pasakojimai. Pasistengsiu viską prisiminti ir būsiu teisinga iki mažiausios smulkmenos. Tai buvo 1862 m. rugsėjo mėn.

Levą Nikolajevičį aš pamenu iš pat mažų dienų. Jis kada ne kada atvažiuodavo pas mano motiną su kuria jis drauge užaugo, kai Tolstojų šeima ir mano senelio Islenjevo šeima gyvenė kaimynystėje. Pirmieji gyvenimo Jasnaj Polianoj, o antrieji — Krasnoje. Dar vaikais būdami Levą Nikolajevičį mes labai mylėjome. Jis žaidavo su mumis, versdavo mus dainuoti ir puikiai pasakos sekdamas. Atsimenu, kai prasidėjo Sevastopolio karas, man buvo vienuolika metų, o jis tuomet atvažiuojo atsiveikinti su mumis. Mudu su seseria gailiai verkėme. Lyg šiandien atsimenu, kaip jis mūsų svetainėje Kremliaus sėdėjo žemutėje raudono medžiaga apmuštoj kėdėje ir pasakojė apie karą. Kai jis išvažiuojo, aš prie tos kėdės pririšau kaspiną ir įsivaizduodavau jį, toj kėdėje sėdintį. Greit po to motina mums nupirko "Vaikystę" ir tarė, kad tai Levo Nikolajevičio kūrinys. Išpūdis, kurį man padarė tas veikalas, buvo toks didelis, kad aš jo niekuomet neužmiršiu. Aš nurašiau iš "Vaikystės" tą vietą, kuri prasideda žodžiais: "Ar grįš kada nors tas žalumas, nerūpestingumas, meilės troškimas ir tikėjimo jėga, kurie lūna vaikystėje?" ir t. t.

Tą raštelį aš nuolat nešiodavau kišenėje ir vis skaitydavau per pamokas, per repeticijas, kad net mano vyresnioji sesuo Liza tai pastebėjo. Ji paprašė, kad duociau perskaityti. Daviau. Ji paėmė plunksnokotį ir stambiomis raidėmis kitą raštelio

pusę parašė: "Kvaila". Aš labai užpykau ant sesers ir daučiau su ja apie "Vaikystę" nekalbėjau. Tuomet aš dideliu malonumu perskaityčiau Dikenso Koperfilidą. Po karo, kada aš pirmą kartą pamaciau Levą Nikolajevičį, aš neatsimenu Tolimėni mano atsiminimai prasideda nuo to laiko, kai man sukako 14 metų. Pas mus gyveno vokiekaitė Sara Ivanovna, o pas Levą Nikolajevičį — Saros sesuo, Maria Ivanovna. Kartą mums Maria Ivanovna papasakojo, kad grafas Levos Nikolajevičis gyre mūsų šeima ir mergaičių išauklėjimą ir jis tvirtinęs, kad jeigu vyresniajai dukteriai būtų ne 15 bet 18 metų, tai jis ją vestų vien tik dėlto, kad šeima gera ir kad mergaitės išauklėtos. Tas posakis įkrito į mano sesers galvą ir tuoj visai pradėjo ją erzinti, kad ji įsimylėjusį Levą Nikolajevičį. Ji tik šypsos gražia šalta šypsena ir ne nemanė neigti. Nuo to laiko ji pradėjo svajoti apie santuoką su Levu Nikolajevičiu. Gi mudvi su seseria Tania gyvenom atskirtu gyvenimu, padūkesniu gyvenimu. Šitai palikau plėtojosi tris metus.

1862 m. vasarą mano motina, jos seno tėvo Aleksandro Michailovič Islenjevo prašoma, išsirengė aplankyti jį, jo dvare Ivicou-se, Odojevskio apskrityj. Ji drauge su savim pasiėmė mus tris dukteris, mažąjį broli Vladą (jis mirė dar jaunas būdamas) ir pasisamdžiusi tuo metu tarp Maskvos ir Tulos kursuojančias Anenkovo kariatetas, išvažiuojo pas tėvą. Mes džiugavom. Mums reikėjo važiuoti per Jasnąją Polianą. Tuo metu Jasnaj Polianoj gyveno tetulė Tatjana Aleksandrovna Jergolskaja, jos duklė buvusi kasininko žmona, Natalja Petrovna Ochotnickaja ir viešėjo Levo Nikolajevičio sesuo Maria Nikolajevna, atvažiuosianti iš Alzyro giminių pamatyti. Be to, čia dar nuolat atvažiuodavo pradžios mokyklų mokytojai. Tai buvo tų pirmųjų pradžios mokyklų mokytojai, kurias dar neseniai Lev Nikolajevičius buvo įsteigęs. Visi Jasnaj Polianos gyventojai, o ypač Maria Nikolajevna, mano motinos draugė, prašė, kad mes nors vienai dienai užvažiuotumėm į Jasnąją Polianą. Motina mielai noru sutiko. Tai buvo rugpiučio pradžioj. Labai gerai atmenu tą vakarą, kai mes privažiavom prie šviesaus, švaraus filigelio, kai mus džiaugsmingai sutiko, kaip buvo smagu, linksma nauja ir žavu. Tetulė buvo nepaprastai gera. Lev Nikolajevičis džiaugėsi mumis ir Maria Nikolajevna taip pat. Mažam valgomajam, kur ant sienų kabėjo šeimos atvaizdai, Duniaša ir Aleksejus (mažutis žvairakis Levo Nikolajevičio tarnas) rengė vakarienę. Tylūs studentai ir mokytojai slankiojo po valdomąjį kambarį. Sėserį Tanią privertė dainuoti ir paskum ji visus prajuokino, tiesiog su asaromis prašydama valgyti. Po to visi vakarieniavo, o aš atsisėdau balkone ir žiūrėjau į gražų sodą, į kūdras, į eglaites ir į dangų, kuriuo viduryje tarp medžių aiškiai švietė mėnulis. Atsimenu tą nuostabų laimės, laisvės, džiaugsmo, ramumo jausmą, kurį aš tuomet jaučiau, sėdėdama balkone. Ar aš tuomet nujaučiau, kad čia prabėgs visas mano gyvenimas ar dar niekuomet nebuvau mačiusi tikro kaimo, bet atsimenu, kad man buvo labai gera. Pas mane atėjo Lev Nikolajevičis ir jis pradėjo pasakoti kažką labai malonaus: kad mes į jo namus atnešim džiaugsmo, kad aš nuostabiai paprasta ir aiški, kad bus liūdna, kai mes išvažiuosim.

Po to mus pakvietė į kambarį su skliautuotomis lubomis. Kaip visa tuomet atrodė nepaprasta. Čia buvo ligi, baltais aliejiniais dažais dažyti ir mėlynu gauruotu gobelėnu apmušti suoliai. Ant tų suolų mums tiesė patalus. Atėjo Lev Nikolajevičis ir jis ėmė triusti padėdamas tiesiti patalus. Puikiai atsimenu, kai jis ištraukė ilgą, kaip suolą kreslą ir kažką jame pataisė, padėjo nuo suo-

lo paėmęs kvadratinės pagalvės ir pats ją man patalą.

Rytą mes jo nematėm, nes jis fiko ir mokyklų reikalais buvo išėjęs. Gi mus Natalja Petrovna nuvedė į sodą, avietėmis pavaišinti. Mes pirmą kartą valgėm avietes rašydamos tiesiai nuo krūmų, o ne pirtas Maskvoj, rinkoj. Mums buvo nuostabiai linkma. Pietums vėl visai susirinko. Lev Nikolajevičis pranešė, kad mes važiuosim į pikniką ir kad aš josiu raita. Iš tikro, mane pasodino ant Baltasmakrio, ramaus bėro arkiuko, o kiti nuvažiuojo vežimuose. Vakara praleidom Zasekoj Polianoj, kur nuo sukrautų kūgių buvo labai gražus vaizdas. Rodos, kad antra, o gal ir trečia diena — tikrai neatsimenu — mes išvažiuojom pas savo senelį. Bet pirmą dar užsukome į Krasnoje, į mano motinos gimtinę. Čia mes aplankėm jos motinos, o mano senelės kapą. Mano senelė Sofija Petrovna, gimusi kunigaikštyte Zavadovskaja, buvo ištekejusi už kunigaikščio Kozlovskij, bet visą savo gyvenimą gyveno su mano seneliu Islenjevu.

Pas senelį mus linksmino, kiek til kas galėjo. Mums nuolat rengdavo iškilmingus pietus, vedavo pas kaimynus, į piknikus, į šokių ir t. t. Vieną vakarą buvo labai daug svečių. Mes buvom pasipuošusios išeiginiais rūbais ir linksmai šokome. Staiga į kambarį įėjo Lev Nikolajevičis. Jis raitas be poišio atėjo 40 ar 50 kilometrų. Visi, ypač senelis, nepaprastai nudžiugo. Lev Nikolajevičis priejo prie manęs ir tarė: "Stai, kaip jūs čia išsi-puošusios. Gaila, kad tetulė nematė jus tokias gražias. Kodėl jūs Jasnaj negalėjot pasidabinti?"

Kai vakaras pasibaigė, visi išsiskirstė. Ir mano motina nuėjo miegoti. Tik aš, taip pat pasirengusi eiti gulėti, stovėjau dar dar prie lošiamo žalio stalo, ant kurio dar gulėjo krejdos likučiai.

Lev Nikolajevičis paėmė šepetį, nutrynė visus loškų parašytus skaitmenis ir pradėjo rašyti raides. "Ar perskaitysit, jeigu aš jums parašysiu, tik raidėmis, pradedančiomis žodžius?" "Perskaitysiu", atsakiau aš. Pirštai mano atšalo, širdis plakė ir ner-

vai baisiai įsitempė. Tokia būklė gyvenime niekuomet negali pasikartoti. Kaip kodėl, kuriuo būdu aš sugebėjau perskaityti išties frazė tik iš pradinių raidžių, aš dabar ir pati negaliu suprasti. Tai buvo stebuklas. (Nukelta į 3 psl.)

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linki visiems savo kostumeriams, draugams ir pažįstamiems

Bridgeport Hardware & Paint Store
DAVID SEREIKA, Sav.
HARDWARE — PAINT
3214 South Halsted Street Chicago, Illinois 60608
Phone CAlumet 5-4667

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems savo klientams, draugams ir pažįstamiems

ANTANAS VILIMAS
SU SEIMA
823 West 34th Place
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882
arba
376-5996

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ visiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje nariams ir gausiems Naujienų skaitytojams linki

SLA PILDOMOJI TARYBA

POVILAS P. DARGIS, Prezidentas
ALEKSANDRAS ČAPLIKAS, Viceprezidentas
GENOVAITĖ MEILICNIENĖ, Sekretorė
EUPHROSINE MIKUZICĖ, Iždininkė
STEPONAS BRIEDIS, Iždo globėjas
JOSEPHINE MILLERICĖ, Iždo globėja
DR. DANIELIUS DEGESYS, Gydytojas kvotėjas.

SVENTŲ KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA SVEIKINA CHICAGOS IR JOS APYLINKĖS LIETUVIUS

PETER KAZANAUSKAS, Prezidentas

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkime mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems

ROYAL BLUE STORE
A. VALAVIČIUS, A. CEPENAS, K. BRENCIUS
4359 S. Campbell Ave. Chicago, Ill. 60632
Tel. BI 7-9475

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų visiems savo klientams linki

GIFT PARCELS TO LITHUANIA
(Package Express and Travel Agency, Inc.)
2608 West 69th St. Chicago, Ill. 60629
Tel. WA 5-2737

Vytautas Žukauskas ir Maria Noreikienė

SVEIKINAM "NAUJIENŲ" SKAITYTOJUS IR BENDRADARBIUS SU ŠVENTOMIS KALĖDOMIS IR LINKIM VISIEMS NUOTAIKINGŲ ŠVENČIŲ IR DAUG LAIMĖS NAUJUOSE METUOSE!

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
INSURED SAVINGS • HOME LOANS
2212 West Cermak Road • Chicago, Ill. 60608 • Tel.: 847-7747

OFFICERS	DIRECTORS
PETER KAZANAUSKAS President	PETER KAZANAUSKAS
CASIMIR G. OKSAS Exec. Vice-President	WALTER SIMONAITIS
WALTER MIŠEVICH Vice-President	ANTHONY L. LAPINSKAS
STEPHANIE ŠIMONAITIS Secretary - Treasurer	WALTER MIŠEVICH
ANTHONY L. LAPINSKAS Attorney & Ass. Secy-Treas.	CASIMIR G. OKSAS
	JOAN K. OKSAS
	STEPHANIE ŠIMONAITIS

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M. Thursday, 9 A.M. to 3 P.M. Saturday 9 A.M. to 1 P.M. No Business Transacted on Wednesday.

GRETA NAMO DIDELE VIETA AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

**LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
VISIEMS LIETUVIAMS
LINKI**

JOSEPHINE MILERIŪTĖ

SLA PILDOMOSIOS TARYBOS IZDO GLOBEJA
CHICAGO, ILLINOIS

MANO IR LEVO TOLSTOJAUS ROMANAS

(Atkelta iš 2 psl.)

Jis parašė: „J. j. i. m. r. m. g. p. m. s. v. i. n. b. l.“ Aš lengvai skaičiau, tyliai tardama žodžius: „Jūsų jaunystė ir meilės reikalingumas man gyvai primena mano senatvę ir negalėjimą būti laimingu“.

Aš paėmiau kreidos ir greit parašiau atsakymą taip pat tik pirmomis žodžių raidėmis. Neatsimenu, nei ką aš tuomet parašiau, nei to, ar Lev Nikolajevič suprato, ką aš parašiau, atsimenu tik, kad jis paėmė gabalėlį kreidos ir vėl parašė: „J. š. y. k. n. a. m. i. a. j. L. J. s. s. T. s. t. n.“ Ir aš vėl perskaičiau: „Jūsų šeima yra klaidingos nuomonės apie mane ir apie jūsų seserį Lizą. Jūs su seserim T. sugriaukit tą nuomonę“.

Aš nuėjau už užuolaidų savo kampe, susiradau rašalo, plunksnakotį ir dienoraštį ir visa pasidėjusi ant kreslo, nes stało nebuvo, pradėjau rašyti. Čia įvyko pirmas mano prisipažinimas pačiai sau, kad aš įsimylėjau Levą Nikolajevič. Tą dienoraštį aš paskum sudėginau, mano vestuvių dieną. Dabar aš galiuos, nes aš jį rašiau nuo 9 iki 18 metų amžiaus ir tai buvo nekalta vaikiška epopeja, kurios aš ir dabar nesigėdinau.

Kitą dieną išvažiavęs Lev Nikolajevič išgavo iš mano motinos žodį, kad mes grįždamos būtinai užsukim į Jasną Polianą. Pas senelį mes pagyvenom savaitę, ar kiek daugiau ir tik atsimenu, kad mes labai linksminomės. Grįždamos mes iš tikro užvažiavom į Jasną Polianą, bet atsimenu, kad mes ten buvom labai trumpai, nes motina skubėjo ir mes vėl pasisamdžiusios Anenkovo karietą išvažiavom Maskvon. Su mumis dar važiavo Maria Nikolajevna ir lyg palydėdamas savo seserį, prisidėjo ir Lev Nikolajevič. Karietoj buvo keturios sėdimos vietos viduj ir dvi išorėj, užpakaly. (Geležinkelio dar tuomet nebuvo). Susitarėm taip: Lev Nikolajevič sėdės užpakalyje, o su juo sėdėsim mudvi su seseria Lizą pakaitomis: Vieną barą su Nikolajevičium važiuos ji, o kitą — aš. Atsimenu, kai Lev Nikolajevič pasakojo man ilgas istorijas apie Kaukazą, kuriame jis ilgai gyveno ir nepajutau, kai atėjus vakarui aš, karietos siubuojujama ir jo švelnaus balso liuliuojama, užmigau. Man gėda buvo snausti ir stengiaus neužmigti bet miegas buvo toks nenugalimas, toks malonus, toks laimingas.

Paskutinėj stoty prie Maskvos man išpuolė eilė važiuoti užpakaly drauge su Nikolajevičium. Sesuo Liza susijaudinusi pasišaukė mane į šalį ir ėmė maldauti, kad aš leisčiau ją iki Maskvos važiuoti drauge su Nikolajevičium. Aš galėjau ir todėl priešinaus, bet laimė palarė mane gera ir aš staiga sutikau. Aš įlipau karietos vidun ir palikau jai vietą išorėj, užpakaly. Vos tik aš tai padariau, Lev Nikolajevič tuoj nulipo nuo užpakalinės sėdynės ir atsėdėjo greta vežiko. Sesuo Liza liko viena.

Kai atvažiavom Maskvon, Liza įbėgo į savo kambarį ir pradėjo raudoti. Kitą dieną mes nuvažiavom į savo vasarnamį, į Glebovo šrešnevo Pokrovskoje, kuriame aš gimiau ir kuriame mes per visą mano gyvenimą praleisdavom kiekvieną vasarą. Marija Nikolajevna greit išvažiavo užsienin, kur buvo likę jos trys vaikai, o Lev Nikolajevič, išsinuomavęs pas kažkokį siuvėją kambariuką, liko Maskvoj. Į Pokrovskoje iš Maskvos buvo 12 kilometrų, bet Lev Nikolajevič nuolat mus lankė ir dažniausia pėsčias ateidavo.

Kai jis ateidavo, aš būdavau neapsakomai laiminga, bet aš vis dar valdydavau savo jausmus, bijodama, kad neatsistotčiau skersai kelio seseriai Lizai. Atsimenu, kai aš kartą baisiai susijaudinusi nubėgau viršun mergaičių kambarį. Sesuo Tania pastebėjo mano susijaudinimą ir nustebusi paklausė: „Kas tau atsitiko?“ Aš jai užduodama atsakiau: „Je crains d'amer le comte“ (Aš bijau mylėti grafą).

Būklė buvo labai sunki. Sesuo buvo aiškiai įsimylėjusi grafą Levą. Mano tėvas pavydus ir greit įtariąs, kankinosi iš pavydo manydamas, kad Lev Nikolajevič sukinėjasi apie jo žmoną. Ji turėjo 36 metus ir buvo labai graži, o Nikolajevičiui buvo 34 metai. Tik aš viena nujaučiau, kad jo visas demesys buvo tik į mane nukreiptas.

Kreipdamasis į mane jis sakydavo „mano ponija“ ir daug ir meiliai su manim kalbėdavo ir kartą iš manęs išprašė mano parašytą apsakaitę ir dienoraštį: Kiek aš pamenu, tai buvo vakare, o gal jau naktį, rugpiūčio gale ar viduryje. Tuomet jis tas naktis pavadino „beprotiškomis“. Mes gėrėjomės netoli kūdros esančia pieva, gražiai mėnulio šviesa apšviesta ir beržais apaugusia. Mes dažnai vaikščiodavom, su juo ir daug kalbėdavom, bet dabar neatsimenu apie ką.

Kiek vėliau, jis grąžino mano pasakaitę ir dienoraštį, atrodydamas nepaprastai šaltas, bet paskui jis man pasakojo, kad susijaudinęs skaitė visą naktį, kol viską perskaitė.

Taip viskas tęsėsi iki mes persikėlėm į Maskvą. Tada mes pradėjo lankyti Nil, Popov, jaunas istorikas, profesorius kuris tuomet prie manęs meilinosi, bet jis man visai nepatiko.

Atsimenu, kai kartą Lev Nikolajevič nežinau kodėl mane išerzino ir aš užpykusi atsėdėdavu su Popovu ant slenkščio ir pradėjau su juo linksmiai šnekučiuoti. Tuomet pirmą kartą užsidegė Levo pavydas. Aš tai pajutau.

Į Maskvą mes sugrįžom rugsėjo 10 dieną. Sesuo Liza vis dar nenustojo tikėjusi, kad Lev Nikolajevič vis dar ją myli. Tuomet Maskvon atvažiavo visai nesenai už Gorstkino ištėkėjusi mano pusseserė Sonia Kuzminkaja. Kai tik ateidavo Lev Nikolajevič, sesuo tuoj imdavo maldauti, kad aš važiuočiau pas Gorstkinus. Aš išklausydavau. Bet ir tai nieko nepadėjo — vos tik aš išvažiavdavau, išeidavo ir Nikolajevič.

Kartą vakare aš skambinau valsą „Il Bokaccio“ (Pabučiuok mane), o sesuo Tania dainavo. Vėliau ji išėjo, o Lev Nikolajevič stovėjo užpakalyje manęs, atsi-rėmęs į krosnį. Jis pradėjo kalbėti. Kalbėjo jis kaip mokėdamas: švelniai, širdingai, išmintingai. Jis kalbėjo vis apie tą patį, apie tai, kad jis per senas jaunai laimei, apie mane ir kiekvieną kartą, kai aš susijaudinu si nustodavau skambinusi, jis kartodavo: „Skambinkit toliau, skambinkit“.

Kažkas atvažiavo ir nutraukė mudviejų vienumą, bet, rodos, kad tą vakarą jau viskas buvo pasakyta. Po kelių dienų, kiek dienų praėjo — neatsimenu, iš korpuso su draugais atvažiavo brolis. Visa šeima susirinko valgomajam. Daugumas gėrė arbatą, kadetai kažką valgė. Lev Nikolajevič sulaukė mane motinos kambaryje ir per stalą padavė raštelį visą suteptą ir išriebalutą. Matyt, kad jis jau seniai tą raštelį su savim nešiojosi. Tai buvo 1862 m. rugsėjo mėn. 16 d. Tame raštelyje jis manęs prašė tapti jo žmona. Tas raštelis dar ir dabar tebėra drauge su kitais man rašytais laiškais Rumiancevo muziejuje, Maskvoje, rankraščių skyriuje.

Tėvas buvo labai nepatenkintas, kad išteku aš, o ne Liza. Nenorėjo sutikti ir nenorėjo duoti pinigų kraičiui. Bet čia sesuo Liza padarė kilnų žestą: ji nuėjo pas tėvą ir pati ėmė prašyti, kad nespriešintų ir duotų pinigų kraičiui. Lev Nikolajevič norėjo, kad vestuvės tuoj įvyktų. Atmosfera buvo labai įtempta. Pamenu, kad aš visą tą savaitę buvau baisiai sujaudinta, valgiau tik raugytus agurkus, atšalau, sukūčiau ir nebuvau tokia gyva ir laiminga, kai pirmiau, kada jis dar nebuvau prašęs mano rankos. Lygiai už savaitės, t. y. 23 rugsėjo, sekmdienį mes susituokėm caro rūmų cerkvėje.

Lygiai po vienos paros mes atvažiavom į Jasną Polianą, kur

mus su duona ir druska pasitiko Tatjana Aleksandrovna ir Levo Nikolajevič brolis — Sergejus Nikolajevič.

Taip pasibaigė mano mergautinės dienos.

Iš „Naujas žodis“ 1931 m. gruodžio 1 d. nr. 22 (157)

**LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ
LINKIU VISIEMS KLIENTAMS, DRAUGAMS
IR PAZIJSTAMIEMS**

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems savo klientams ir draugams

BALTIC BAKERY

JUOZAS ANKUS

4627 So. Hermitage Ave. Tel. LA 3-1510
ir antra krantuvė
2616 W. 69 St. Tel. 737-6784

**Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujų Metų
NAUJIENOMS,**

lietuviams naujieniečiams
ir ypatingas sveikinimas
bridgeportiečiams

JOHN A. SINKUS — Naujienų Man

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ
NAUJŲ METŲ PROGA SVEIKINAME
GAUSIUS MŪSŲ KLIJENTUS IR
LINKIME GERIAUSIOS SEKMĖS

PACKAGE EXPRESS AND TRAVEL AGENCY, INC.

1776 Broadway, New York, N. Y.

KALEDŲ ŠVENČIŲ
IR
NAUJŲ 1974 METŲ PROGA
SVEIKINU VISUS SUSIVIENI-
JIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
NARIUS IR VISUS GEROS
VALIOS LIETUVIUS

POVILAS DARGIS,
SLA Prezidentas

**SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS SU KALĖDOMIS IR
NAUJAIS METAIS**

JOHN IR HELEN JOKUBONIAI

SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMA

IR LIETUVIŠKOS RADIO VALANDOS BENDRADARbiai
LINKI VISIEMS LIETUVIAMS LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ IR
LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Aldona Daukus ir Dukra Sofija

VISOS SOPHIE BARCUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 kil. AM.

Lietuvių kalba: Kasdien nuo pirmadienio iki ketvirtadienio 11—11:30
val. ryto. Penktadieniais 11—12 val. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo
8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue
CHICAGO, ILLINOIS 60629

Tel: HEmlock 4-2413

DR. S. JUZENAS

Nepaprasto greitumo traukiniai Japonijoje

Japonija pirmąją pasaulyje daug kuo; laivų statyboje užima pirmą vietą, elektroninėje gamyboje antrą vietą, plieno gamyboje trečią vietą ir t. t., kada palyginti kraštas ploto atžvilgiu yra 60 kartų mažesnis už Sovietų Sąjungą ir už Lietuvą 5 ir pusę kartų didesnis. Suprantama, kad didelius darbus atlikti įgalina ne vien tik tautos darbštumas, bet ir virš šimto septynių milijonų gyventojų skaičius.

Kada geležinkeliais susisiekiama pasaulyje pradedamas apmąstyti ar yra užleistas, ypač Jungtinėse Amerikos Valstybėse bankrutuoja, nedarydamos pažangos tobulėjime, tai Japonijoje yra mėgiamausia ir pagrindinė susisiekimo priemonė. Japonas vidutiniai kiekvienais metais padaro 170 kelionių traukiniu, o per metus visas Japonijos kraštas traukiniu padarė tiek mylių, kad būtų galima 80 kar-

tu apvažiuoti pasaulį. Kai kuriuose rajonuose toks gausus traukinių judėjimas, kad sudaro apie tris kartus daugiau negu viso pasaulio vidurkis.

Viena iš priežasčių tokio japonų pamėgimo traukiniu važiuoti yra pats geležinkelių modernumas, tikslumas, tvarka ir didelis greitis. Laukti traukinio ilgai nereikia, nes daugumoje vietų jis praeina kas 5 ar 7 minutes reguliariai. Traukinių tobulinimui, naujų dalykų išradimui yra specialus Japonijos tautinis geležinkelių tyrimo institutas netoli Tokijo, kur daromi laboratoriniai bandymai ir patikrinami bandymo lauko magnetinė įtaka ir veikimas, kada traukinio greitis būtų 300 ar daugiau mylių į valandą ir traukinio ratai atsipleštų net iki keturių colių virš bėgių, bet traukinys be pavojaus lėktų. Jei prisimename buvo Anglijoje bandomi greitieji laivai virš jūros ar vandenyno bangų.

Suprantama, kad tiek bėgiai tiek traukinio ratai būtų kitokie, jei išlaikytų pusiausvyrą. Traukinio ratai būtų panašūs į automobilio ratus t. y. turėtų tam tikras gumines padangas. Variklis būtų reguliuojamas magnetinio lygtuvu jo judesyje tiek vertikaliai, tiek horizontaliai. Tokį variklį vadinama linijiniu ir jis veikia automatiškai. Elektrinis motoras duotų jėgą, o magnetinės įrašos sukurtų vidaus cilindrus. Visa tai greičio atžvilgiu traukinio isto-

rijoje Japonų tiek naujo sukurtą, kiek vokiečių savo laiku buvo padaryta aviacijoje, pagaminti sprausminius lėktuvus. Tokiems patobulinimams Tyrimo Instituto buvo išleista milijonai dolerių, kol, kaip buvo galvota, traukinio greičio riba yra 190 mylių per val. buvo peržengta iki 300 mylių per val.

Sąryšyje su traukinio patobulinimu reikėjo ieškoti būdų patobulinti ir patį geležinkelį. Japonijoje tas sudarė išskirtiną atvejį, nes kraštas apie 75% kalnuotas, daug kreivių, kas geležinkelių judėjimą sunkino, darė nevienodą. Tam tikslui buvo įsteigtas lauko tyrimo ir statybos institutas, kuris, dirbo lygiagrečiai su tautiniu geležinkelio tyrimo institutu, atitinkamai derindami vietovės reikalavimus pačio traukinio konstrukcijai.

Viena iš įžymiausių yra sukurtas 100 mylių tunelis kuris yra trilypis ta prasme, kad vienas tunelis yra pastatytas ventiliacijai, drenažui, elektros laidams ir padargų įpakams, kitas lygiagrečiai pilotų ir judėjimo operavimui ir pagrindinis tunelis yra geležinkelio važmai. Mažesnių ir trumpesnių tunelių Japonijos gausu, nes kalnuotumas to reikalauja. Be to, tuneliu surumpėja kelias t. y. nereikia kreviuoti, kuo sutalpoma daug laiko. Pav. naujai pastatyta Tokaido linija perveža per metus 500 milijonų keleivių, sutalpoma tiesiu keliu 1.26 bilijonų

keilavimo valandų, o tą laiką pavertus — panaudojus darbui, reikėtų 538.000 baltakalnių (amerikonišku išsireiškimu) — tarnautojų. Tokiems tarnautojams mažiausiai turėtų išleisti apie \$4 bilijonus, taip kad tokie nepaprasto greitumo traukiniai valstybei greit išsimoka.

Kadangi Japonija yra didelės pramonės kraštas, tai tokį greitį išvysčius ir prekių traukinių judėjime, tai produktų pristatymas ir klientų aptarnavimas taip pat rentabilingas. Pūkūs geležinkeliai ir greitai elektriniai traukiniai nereikia, kad automobilizmas nevistomas savo krašto susisiekimui ir užsienio rinkai. Priešingai Japonija automobiliu gamyboje iš ketvirtos vietos pasaulyje įžengė į trečią ir lenktyniauja su Vokietija dėl antros vietos. Tas pats su prekybos laivynu ir kelionių aviacija. Nors pats krašto terenas nėra dėkingas susisiekimui, bet darbas, tyrimai nu-gali kliūtis, jei ne tuneliais, tai tiltais apeina lankus tiesiom linijom sutalpydami laiko ir de-galo. Pradžioje buvo prisibijota, kad tuneliavimas gali atnešti nelaimių dėl dažnų žemės dre-bėjimų. Bet praktika ir tyrimai parodė, kad kalnų uoliena, ją prakasus, ir bus saugiausia vie-ta žemės vidutinio stiprumo dre-bėjimui atlaikyti.

Pagausėjus mechaninėms priemonėms, mašinerija, kranai ir žmogus stumia civilizacijos pažangą smarkiu žingsniu pirmyn. Bet vis dėlto manoma, kad šių dienų technologinis pasistūmėjimas yra toli gražu nuo spėjamo ateityje žemės rutulio sutvarkymo, nes dimensijos konstrukcijų yra per didelės ir žemę užgrozdina techninio tinklo raizginy-s. Be to, pramonėje rūksta kaminais, motore deganti nafta teršia žemę. Nejučiomis laukia-ma išradimų ir pritaikymo nau-jos atomo, elektroninės jėgos, ir naujų galingesnių atsparumų elektrizuotos statybinės medžia-

vos, kurios sumažintų konstruk-cijų dimensijas, nevalgintų žmo-gų perkrovimais ir galėtų duoti galingą jėgą be taršos, kur pav. dabar vartojama kad ir teršimo atžvilgiu netobula, bet veikianti skaldančiai, iškeliant raketas i padanges.

DON'S Gėlės Visoms Progoms

4936 West 14th Street, Cicero, Ill. 656-5660

Švenčių proga sveikinu visus savo pažįstamus, draugus. Būkite sveiki, linksmi, pasipuokę gėlėmis

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų Linkime mūsų klientams, draugams ir pažįstamiems

V. & S. DISTRIBUTORS

Importo ir vietinio maisto prekyba
Telef. 376-6336

4621 So. Hermitage Ave., Chicago, Ill. 60609

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

A. G. AUTO REBUILDERS

3518-24 West 63rd Street
Tel.: 776-5888
Chicago, Ill. 60629
ANICETAS GARBAČIAUSKAS, sav.

LINKSMŲ KALĖDŲ VISIEMS LINKI

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
DIREKTORIAI IR VALDYBA

VALDYBA:

PAUL J. RIDIKAS ..... Prezidentas
OLGA RYPKUS ..... Sekretorė ir biznio vedėja
NORBERT JANKOWICZ, Viceprezidentas ir Sekretorės pavaduotojas
K. M. AUGUST ..... Išdininkas

DIREKTORIAI:

K. M. AUGUST ..... WILLIAM V. MANKUS
JOHN E. HARTNETT ..... BETTY J. SANN
NORBERT JANKOWICZ ..... LILLIAN A. TOTH
PAUL J. RIDIKAS ..... ARTHUR E. TUMOSA
OLGA RYPKUS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILL. 60608
Telefonas: 421-3070

Daug smagaus džiaugsmo ir laimės Kalėdų ir Naujųjų Metų proga

linkime mūsų šeimos giminėms, bičiuliams ir visiems pažįstamiems

J. R. KUZAS MEATS, INC.

16615 S. Vincennes Ave.
South Holland, Ill. 60473 Tel. WA 8-8303

Cosmos Parcels Express Corporation IR Cosmos Travel Bureau, Incorp.

488 Madison Ave. New York, N. Y. 10022

SVEIKINA VISUS SAVO KLIENTUS
SU ŠVENTĖMIS
IR
NAUJAIŠ METAIS
IR LINKI VISIEMS VISO GERIAUSIO

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ linkime visiems savo klientams ir draugams

Frank's Television & Radio, Inc.

PARDUODAM IR TAISOM
Savininkai PAULIUS ENDZELIS, JUOZAS BENDORAITIS
3240 So. Halsted St. Calumet 5-7252

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKI SAVO NAREMS, JŲ ŠEIMOMS IR VISIEMS AMERIKOS LIETUVIAMS

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJA "A P Š V I E T A"

Sveikinu visus savo klientus su Kalėdų šventėmis ir Naujais Metais

STANLEY ŠAKINIS

BATŲ TAISYMO DIRBTUVĖ

4612 So. Paulina St. Tel. YArds 7-9107

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ linki visiems

ALGIRDAS IR ALDONA BRAZIAI AL'S HILLTOP LOUNGE

8514 ROBERTS ROAD
Oak Lawn, Illinois 60455 Tel.: 598-9661

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

gausiems savo pažįstamiems ir bendradarbiams

linki

GEORGE J. JONIKAS
ir JOHN A. JONIKAS

7058 So. Fairfield Ave. RE 7-0017

RAROTAI

Mano JUOZAS EMOTELIS

Anksti Kalėdų rytą einam į se, o ten vyks šie rarotai: rarotus. Į šią rarotus teks eiti ir štai esam Alsėdžiuose. Aš ti į praėjį gan tolima kelionė, ir mama esam tik du iš tūkstančių žmonių. Ir štai čia aiškūs 1900 metus. Bet jeigu žengsime vieną didelį žingsnį, tai į rarotų vaizdas: Bažnyčia nepaprastai apšviesta. Prie visų altorių dega visos

žvakės, o iš žvakių sklinda nosiai mielas vaško kvapas. Bažnyčios pažastyje blizkiodami šviečia žibintai ir skleidžia priklų avitaukių kvapą. Net bobynė, kur elgetos susigūžusios knabso, šviečia avitaukių žibintai. Pasak mamos, tai dangiškas vaizdas.

Tiesa, akims, pripratusiems prie vienos mažos lemputės, bažnyčia — nuostabiai apšviesta. Bet man nepatinka. Mano gerkle ir šnervės maištauja. Aš imu kosėti ir čiaudėti lyg būčiau patakęs į prirūkytą perėnę (pirktį). Mano supratimu, bažnyčios kvapas gali būti šok ir toks, tik ne dangiškas. Tiesa, palyginimas dangaus su bažnyčia netikslus: juk niekas iš mirtingųjų dangaus nematė ir neuostė. Tą priklų kvapą bažnyčioje sukūrė avitaukių degimas; be to, ir žmonės, kurių ten buvo per tūkstantį, kvėpėjo savo kvapu.

Mama nusivedė mane arti didžiojo altoriaus, nes ji žinojo, kad rarotinės mišios bus laikomos tenai. Ir man patiko melstis arti grotų ir didžiojo altoriaus, nes samprotavau, kad iš anos vietos Dievas geriau mane girdės. Bet man nepatiko stovėti moterų pusėje, nes jų ypatingi drabužiai užstojo mažne visą altorių. Mama sakė, kad vyrų pusėje būti aš esąs permažas.

Veikiai prasidėjo rarotai. Rarotinės mišias atnašavo mano mylimas praboštėlis Pranas Mažeika, o prie kitų dviejų altorių — kiti du kunigai. Ketvirtam kunigui teko palaukti, nes neužteko altorių.

Praboštėlio laikomos mišios man visuomet geriau už kitų kunigų mišias patiko, nes jos atrodė šventesnės, o ypatingai mane masinio jo mišauno vyno kvapas. Tas vynas, kaip Mažeika sakė, buvo žemaičių vyskupijos palikimas, ir daugiau, kaip 100 metų senas. Kartą praboštėlis davė man to vyno paragauti. Aš mažne prarijau liežuvi. Kai laikė mišias pradėdavo tą vyną pilstyti, pakvipdavo visa bažnyčia.

Rarotoms dar neįpusėjus, kai-

Ir kas per naktis! Dega žvaigždės aukštai, bemirkioja tartum akutės. Iš užgario pilnaitis mėnuo, antai, įspindo į langą gryčiutės. Šarmuotas rytys nebeblaško sniegu, tik, kvapą uždamas, spaudžia, ir pirštais gudriais ant trobelės langų — žvaigždėlėmis verpalą audžia. Maironis

rijoj bažnyčios pažastyje kilo gaisras. Nuo žibinto užsidegė moters skarelė, o nuo skarelės — kiti drabužiai. Kilo klyksmas. Prabokštėlis su visu mišaunu apdaru puolė gelbėti ir — išgelbėjo. Kiek žinau, padegėlė, mėnesį pasikamabusi, pasveiko, nes tai buvo šventas apdegimas. Gaisras stipriai paveikė visus bažnyčioje buvusius. Nežinau, kaip kiti, bet aš neįstengiau priversti savęs prie maldos ir prie Dievo. Aš žvilkt pažvilkt dairiaus į kairiąją pažastį, nors mama draudė. Mama sakė, kad žvalgytis bažnyčioje uždrausta. Kas uždraudimo neklauso, tas gali būti nubaustas. Tokį žmogų Dievas dažnai padaro pasuktgalviu.

Praboštėlis, grįžęs prie altoriaus, stengėsi baigti mišias. Ir būtų baigęs, jei ne kitas nelemtas nuotykis.

Netoli tos vietos, kur mudu su mama klausėva rarotų, tūla moteris visu augumu krito ant grindų ir emė baisyti spardytis ir tampytis. Vėl kilo triukšmas. Praboštėlis vėl atskubėjo ir įsakė zakristijonui nešti moterį į pereinamąją zakristiją. Zakristijonas neša, o aš seku paskui, bet mama mane sulaiko.

Dėl ko toji moteris krito? Vieni šnekėjo, kad velnias, nepakęsdamas rarotų šventumo, staiga puolė iš moters, o ji, vargšė, puolė dėl staigaus sukrėtimo; bet kiti sakė, kad ji turėjusi puolimą ligą ir dėl ligos puolusi.

Praboštėlis grįžo prie altoriaus, bet ir jam nesisekė. Buvo lyg pasimetęs. Jis atsiklaupė, sukalbėjo kažkokią maldelę ir var-

ja Aš paskendau mintyse, galvo- damas, kas atsitiks dėl nebaigtų vojojimo kančias. Nán, gal Jėzus rarotų? Juk rarotai yra mišios, liko bekabas ant kryžiaus, Ne- q mišias vaizduoja Jėzaus kryžia- gerai... Oi negerai!

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ŠVENČIŲ
linkime mūsų draugams, klientams ir pažįstamiems

TULPĖ VALGYKLA

Izidorius ir Juzefa Augaičiai
2447 West 69th Street
Tel.: 925-1123

Linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems savo klientams, draugams ir pažįstamiems

ECONOMY MEAT MARKET

GENOVAITE ir ALEXAS BARADAI

3210 So. Halsted St. Tel. CA 5-4995

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki taupytojams ir visiems Chicagos ir jos apylinkių lietuviams

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Direktoriai ir Valdyba

B. R. PIETKIEWICZ, Prezidentas

CRANE SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

47 and Rockwell Street. Tel. LA 3-1083

Linksmų Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujų Metų visiems Naujienų skaitytojams ir Margučio klausytojams linki

MARGUTIS

Vedėjas — PETRAS PETRUTIS

2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629
Telef. GR 6-2242, GR 6-2271

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ LINKIME SAVO TAUTIECIAMS.

Pageidautume, kad ateinančiais metais sumažėtų mus skiriantieji maži, dažniausiai am- meniškios ambicijos dalykėliai, bet būtų sukauptos kiekvieno geros valios lietuvi visos pas- lamos dideliam ir vieningam Lietuvos išlaisvinimo darbai. Tikrai vieningas, gerai organi- zuotas bendras darbas bus naudingas paverglai mūsų tautai.

MARIJA ir ANTANAS RUDIS su Seima
LITHUANIAN RADIO FORUM

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų linki visiems geros valios lietuviams

METROPOLITAN BANK & TRUST CO.

VIENTELIS LIETUVIŲ ĮSTEIGTAS COMERCINIS BANKAS CHICAGOJE

2201 WEST CERMAK ROAD Kampas LEAVITT STREET
CHICAGO, ILL. 60608 Telefonas: 254-1000

WILLIAM O. KURTZ, JR. ADOLFAS BALIŪNAS
President Vice-President

KIEKVIENAS DEPOZITAS F. D. I. C. APDRAUSTAS IKI \$20,000.

SVEIKINAME VISUS MŪSŲ GAUSIUS KLIENTUS SU NAUJAIS METAIS

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

MARQUETTE GIFT PARCEL SERVICE
VYTAUTAS VALANTINAS, Savininkas

2501 W. 69 St. — Chicago, Ill. 60629. Telef. WA 5-2737
3333 So. Halsted St. — Chicago, Ill. 60608. Telef. 254-3320

ŠVENTŲ KALĖDŲ IR LINKSMŲ NAUJŲ METŲ linki visiems lietuviams ir kviečia visus vieningai dirbti Amerikos ir Lietuvių Tautos gerovei

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE OF ILLINOIS

2212 CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60608

1933

1974

VALDYBA:

PETER VILKELIS — Prezidentas
JUOZAS BACEVICIUS — I viceprezidentas
TEODORA KUZAS — II viceprezidentas
STANLEY MOLIS — III viceprezidentas
BRUNO GRAMONT — Sekretorius
ADOLFAS BALIČNAS — Išdininkas

DIREKTORIAI:

STANLEY BALZEKAS, Sr. KAZIMIERAS G. OKSAS
ALBERT J. KERELIS FELIX RAUDONIS
BRUNO KLEMKA VYTO SHUKIS
CHARLES D. MACKE VINCENT SAMASKA
EDWARD YERKES

Garbės Direktorius WILLIAM J. KAREIVA

Pabaisos medžioklė pietiniame Ilinojuje

Jau nebe pirmą kartą spauda skelbia apie Ilinojaus pietinio galo gyventojų nerimą, sukeltą kai kurių gyventojų, kurie tvirtina matę kažkokį stacionarią vaikščiojantį, į milžinišką gorilą panašų, gauruotą pabaisą arba girdėję jo bausį riksmą.

Aną savaitgalį buvo sudaryta penkių vyrų ekspedicija tam pabaisai padaryti galą. Ta, šautuvais ir foto aparatais apsiginklavusi ekspedicija apėjo ir "iššukavo" Murphysboro apylinkės krūmus ir nors pabaisos nesutiko, bet rado kai kuriuos jo padarus.

Policininkas James Nash, vadovavęs tai ekspedicijai Big Muddy River balose, savo raporte pranešė, kad buvo rasta:

Apie 50 topolių, buko ir vinkšnių medžių iki 5 colių storumo neišaiškinamai nulaužytų 5 pė-

dų aukštyje nuo žemės. Daug kitų medžių, kurių žievė buvo neišaiškinamai nulupta nuo 10 iki 12 pėdų aukštyje. Dumble įmintos kažkokios 17 dos-ne-pėdos, viena 15, kita 17 colių ilgumo.

Ekspedicijai apsinakvojus atsisvežoje palapinėje šaltą šlapia naktį, dviem ginkluotiems vyrams einant sargybą, pasigirdo baugus, ilgas, "kraują stinginantis" riksmas, visiškai nepanašus j jokio laukinio žvėries balsą.

Ekspediciją suorganizavo ir aprūpino Kansas City Star laikraštis, kurs yra nusistatęs žūt būt tą pabaisą saugoti ar bent nufotografuoti.

Aštuonių pėdų beždžionžmogis?

Ekspedicijos ieškomasis "pabaisa" kaip iš jį mačiusių pranešimų nustatyta, yra apie 8 pėdų aukščio, vaikšto ant pastarųjų kojų, rėkia kaip aras, yra apaugęs purviniais, į kaltūnus susivėlusiais balzganais plaukais,

PRABILKITE

(Laikoma Sibire esančių lietuvių himnu)

Prabilkite, žvaigždės auksinės, Kalbėkite bruožai delnų, Ar teks dar kada bepajaušti Dvelkimą Tėvynės laukų? (2 k.)

Išplėšė mums laisvę brangiausią, Kai linko nunokę rugiai, Su gelstančiais rudens lapais Tėvynę, namus palikau. (2 k.)

Cia šachtos, keliai ir tilteliai, Čia tundra nuo amžių balta, Nuo šalčio pamėlę jų lūpos Kartojia, 'ar grįšim kada?' (2 k.)

Kaip mainosi Nemune vandens Ir ukanas sklaido diena, Taip grįšim ir mes į Tėvynę, Nes ji mums nuo amžių sava. (2 k.)

biauriai dvokia ir sveria, spėjama, apie pusę tonos Amerikos Vakarų ir Kanados indėnai jį vadina "Sasquatch", kiti vadina "Bigfoot" (didkojis). Tas padaras pagarsėjo praeitą vasarą dešimties tūkstančių gyventojų Murphysboro mieste apie 300 mylių į pietus nuo Chicagos. Mažiausiai 8 žmonės tvirtina jį matę, o daug kitų žmonių girdėjo jo baugų riksmą.

Pavyzdžiui, vienas vyras Randy Needham su Miss Johnson turėjo progą tą pabaisą pamatyti, kai jiems sėdint automobilyje už miesto per kokią 20 ar 30 žingsnių pabaisa pasirodęs savo dideliu bausiu balsu suriko. Jis buvo apie 7 pėdų aukštumo, platiapetis ir visas apžėlęs baltais, labai supurvintais ir dumbliu apskretusiais plaukais. "Kiek galėdamas greičiau iš tos vietos pavažiavau", pasakė jis, o jo palydovė Johnson pasisakė "baisiai išsigandusi". Kitu atveju, du jauni asmenys pranešė susidūrę "akis akin" su pabaisa, kurs apie 30 sekundžių jį juodu žiūrėjęs. Murphysboro policija sudarė 14 vyrų ekspediciją, kuri pabaisos ieškojo per visą naktį. Su jais buvęs geras medžioklinis šiuo prie vienos apleistos daržinės pradėjęs smarkiai loti, bet kai šunį į daržinę įmetė, jis aiksėdamas išbėgo laukan, nors daržinėje nieko nerado.

Pora savaitių vėliau keturi žmonės matė "Didkojį", dideliu susidomėjimu sekantį būrį mažųjų arkliaukų (ponies), kurie pa-

haisai artėjant pradėjo nervingai straksėti.

Washington State universiteto prof. asistentas George Kranz, antropologas, patvirtino, kad "Didkojai" tikrai egzistuoja ir pasakė, kad Murphysboro pabaisa yra vienas iš 500 tokių, matytų Pacifiko šiaurvakariuose nuo 1840 metų. Kranz sako, kad Amerikos šiaurvakariuose jų spėjama esant nuo 200 iki 2,000 ir galbūt antra tiek Jungtinėse Valstybėse. Jis priklauso žmonių veislei tik dėl to, kad vaikšto ant dviejų kojų. Jo protas tačiau esąs kaip gorilos, ir jis yra

SUDIJEV...

(Išmokta Lukišio kalėjime)

Sudiev, tėtė, motinėle, Sudiev, seselė, Sudiev, mylima mergele, Jau negrįšiu ne. (2 k.)

Jūs mūs laidot negalėsit, Vien tik širdis verkt galės. Išniekinti mūsų kūnai Gatvėse gulės. (2 k.)

Mus palaidos mūsų priešai Tamsioj naktelėj, Užžels užakėtas kapas Dilgėm, žolelėm. (2 k.)

Sesė, pink vainiką žalia, Atnešk paslapčia, Broli, juoda medžio kryžių Pastatyk nakčia. (2 k.)

Jūs, draugai, kovokit likę, Vykite plėšikus, Kada bus laisva Tėvynė Ir mums lengva bus. (2 k.)

(Iš Dainavos šalies jaunų žmonių padavimų, birželis 1966)

didelis bailsys, kadangi su kuo susitikęs ko greičiau bėga šalin.

Komunistams pavogus čekų didvyrio lavoną

T. Rubin rašo Christian Science Monitor, kad komunistų valdžiai nakties metu pavogus palaikus Jano Palacho, susidėginusio protestuojant prieš sovietų invaziją, jo kapo vietoje palaidota kaž kokia moteris. Dar 1968 metais studentui Palach susidėginus buvo uždrausta jį laidoti didvyrių kapinėse, o palaidojus paprastose Oldcany kapinėse buvo pašalinti nuo kapo bet kokie ženklai, kiemo tas kapas, bet žmonės žinojo ir negalėdami savo didvyrio kapo kitaip paženklini kasdien apdėdavo atnešamomis gėlėmis, kurias valdžios pastatyti sargai nespėdavo pašalinti.

Komunistų naujaisioji šventvagystė aiškinama tuo, kad santykiuose tarp vergų imperijos Rytuose ir laisvojo Vakarų pasaulio "atodreikiui" prasidėjus komunistai suodė, kad pavergtųjų tautų tarpe pradėjo didėti viltys tokiu ar kitokiu būdu išsilaisvinti. Dėl to valdantieji net mirusiams ramybės nebeduoda.

give... so more will live

HEART FUND

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų

proga sveikinu visus savo gimines, draugus, ir pažįstamus. Ypatingi sveikinimai mieliems šeimos nariams, Chicagoje ir kitur: žmonai Marytei, dukrai Gražinai su šeima, sūnums — Broniui, Vytiui ir Stasiui su šeimomis. Vietoj Kalėdinių kortelių aukoju Naujienoms parenti 10 dolerių.

STASYS ABRAMAVIČIUS,

R. 1, Westfield, Wis. 53964

Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų Metų

DOVYDAS P. GAIDAS
ir
GERALDAS F. DAIMID
EUDEIKIO KOPLYČIOS

4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų linkime visiems savo klientams ir draugams

A. AND A. TAVERN

TAI TĖVŲ PALIKIMAS — LIETUVIŠKA UZEIGA

ANTHONY and MARY TAMALUNAS

1447 So. 49th Ave., Cicero, Ill. 60650
Telefonas: TO 3-9571

Reg — Pool Table jauniems ir suaugusiems

Linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų linkiu visiems savo kostumeriams ir draugams

GRANT FUEL CO.

ADAM BERNADISIUS, Sav.

1546 South 49th Ct. Cicero, Ill. 60650
Phone OL 2-9311

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

linki visiems
taupytojams ir geros valios lietuviams

ST. ANTHONY SAVINGS AND
LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650
Telefonai Priemiesčiams 656-6330, Miestui: 242-4395

OFFICERS

PAUL PUTRIM, President
JOSEPH BUTKUS, Vice President
CHESTER ARASIM, Vice President
ADAM BERNADISIUS, Treasurer
JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, Exec. Secretary
BENNIE DIRZIUS, Asst. Secretary
HELEN P. RUKUIZA, Controller
ATTORNEY:
PAUL S. ZUMBAKIS

DIRECTORS

CHESTER ARASIM
ADAM BERNADISIUS
ANTHONY BERNADISIUS
BENNIE DIRZIUS
JOSEPH BUTKUS
JOSEPH F. GRIBAUŠKAS
MARTIN J. NAPOLI, Jr.
PAUL PUTRIM
PAUL G. PUTRIM

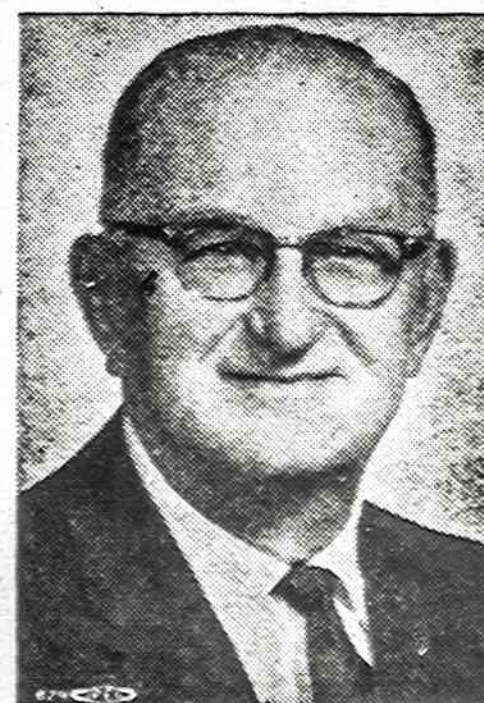
Joseph F. Gribauskas

Season's Greetings

ELECTED OFFICIALS OF THE TOWN OF CICERO JOIN IN EXTENDING CHRISTMAS GREETINGS AND BEST WISHES FOR A HAPPY AND PROSPEROUS NEW YEAR TO ALL THEIR FRIENDS AND NEIGHBORS IN CICERO — THE BEST TOWN IN AMERICA.

JOHN KARNER
President

JOHN F. KIMBARK
Town Clerk

FRANK A. MURIN
Assessor

GERALD B. RESNICK
Collector

TED J. ZAREMBA
Supervisor

OTTO F. DANEK
Trustee
GERALD DOLEZAL, Trustee

BEN DARDA
Trustee

ELECTED REPUBLICAN OFFICIALS
TOWN OF CICERO